

עין מושפט
נר מצווה

ח:

ארבעה ראשי שנים
פרק ראשון ראש השנה

מסורת הש"ס

מסורת הש"ס

כג א מ"י פ"י כ"א
שמיני ל"ז י"ה פ"ג
עין קלף קבז ולחין רפח:

הגהות הב"ח

(א) ר"י ד"ה וקדשם
כ"ו והנחת שופר הרועה
הקדש: (ב) הוב' ד"ה
ולתקופות. כפ"י ד"ה אחד
בשנה חשבו שנה ולתקופה
בעינינו מוין ומולד שפי
נתיב: (ג) הוב' ד"ה
הקדש כ"ו ולא לה
לאמר דמוכח לל"ז ותיב
פ"י מתקן: (ד) ר"ה
בשנה כ"ו פי"ז דהא
אמר רב חסדא לל"ז
(ה) ג"ה לנרתיק ודבא
נפי מצי לשנוי ה"י:

מוסף רש"י

שהחדש מתכסה בו.
שנפנה היום נגלה
בעולל לכל העולם. דמפי
חדש נכנסה ונכנסה
(א) שנתנו מתכסה
בו שנה נגלה לכל
אדם אלא שמתי יושבי
מזרח יערבתי יושבי
מערב. דכתיב (יח)
(ב) עשרים וארבע שנות
מתכסה סה"ל נתיב. (ג)
היא אומרת זה ר"ה.
עליו אומר ד"ה. אלא
שאל תניס נתיב החג
ה' (פסולין ש"ס) דל"ז
אחרי שיש כבר מתכסה
השנה מתקת נתיב
ככל תקום (נתיב ש"ס).
ככסה כל שנה חג
קלי. תקום חג השנה
שופר כשהוא מתכסה כיום
חגנו (ש"ס) מלך נכנס
ותחלה. לפי הקב"ה ל"ז
(ש"ס ב"ג) משפט עבדו.
שנה חגנו (ש"ס) מקמי
דליפוש חרון אף. של
הקריה מפני ששני נטרי.
שמה ס' ושלש יפרע סן
התקן כל ספרינו מפני
התרוץ (ש"ס).

רבינו הגאון

ולשמואל. מנלן דכתיב
ובשנה השביעית שבת
שבתו ונ"ו. וגמר שבת
שנה חסדיו דכתיב
שראית השנה. ולויבלת.
אוקימוהו ל"י ישמעאל
דסבר האי דכתיב וקדשם
את שנת החמשים שנה
ונ"ו. מלמד שהתקדשת
שנת היובל מתחלה.
כלומר מראש השנה.
רי"ק (נ"א): דרי"ק
מלישגא יתרא מאתר
דכתיב וקדשם את שנת
החמשים. שנה למה בא
אלא ללמד שקידוש שנת
היובל מראש השנה. ור"ב
שחולקין על ר"י ישמעאל
אומרים למה בא שנה
ללמד כי היובל שנים
אחת מקדש ולא חמשים.
היא אידך יובל היא שנת
החמשים שנה מה ת"ל.
לפי שנאמר וקדשם את
שנת החמשים שנה. שיכול

במחלת שעה ט"ו דהיא שעה שלישית של יום וסיומא ו"ד פ"י כ"א
ו' בוקף שעה י"ד היא המולד מאחר שלא היה ר"ה עד יום ו' שקדש
אלס הרלשון חדש נמלא בשננה העולם ככ"ה צלול ואומה שנה
של מוחו שמוינין משום דיום אחד בשנה חשבו שנה וכשתקדק על
מולד יוסן של מוחו שלפני תשרי של
ישוב שבו נכרל אלס ממלא מולד
יוסן דכ"ה שנתש נתיב תרמ"ג
תקיס שמה נרין להשלין ז' ד'
ת"ח לאחריו ז' ימים ד' שעות
ת"ח תקיס ומולד תשרי של מוחו
לפניו שנמלא ז' י' ר"ד ולתקופה
מניסן של מוחו מונין שהיה התקופה
במחלת ליל ארבעה ומלאה תקופת
תשרי של ישוב של אחרייו כ"א
ד' ט"ו שעות כדלמרינן בפרק כ"ל
מעבדינן און זין תקופה לתקופה
אלא תשעס ואחד יום ו' שעות
ומחלה נמלא דשמי תקופות ט"ו שעות
ונמלא קדמה תקופת תשרי למולד
א' כ"ג פ"י יום אחד כ"ג שעות ונמלא
קדמה תקופת יוסן את המולד ז'
ט' תרמ"ג דל ט"ו שעות ערדת
התקופה על המולד ה' י' תרמ"ג פ"י
ה' ימים י' שעות תרמ"ג חלקיס
וכשתרף ה' י' תרמ"ג עם א' כ"ג
עולה ז' ט' תרמ"ג והרי עכשיו נהגין
למנות מתשרי של מוחו שעות העולם
דפ"י דיום אחד בשנה חשבו שנה
(ג) ותקופת יוסן מונין מולד תשרי ז'
ה' ר"ד וחוקיס להסיר ז' ט'
תרמ"ג ודבר מימה הוא זמה נתקן
ר"א ור' יהושע דתניא לקמן (דף י"ג).
מוינן לתקופה מניסן ולמולדות
מתשרי והלא היו יכולים לנרד הדבר
דכ"ד שעות מיכיס סה"ל זין דתתא
לעמקא כדלמלא ב' בוקף פ"ק דערבין
(דף ט'): וס' וס' וס' מומיקין המולד זה
מזה ז' ד' תל"ח כולי האי און דלוי
לעמות דלון יטעו בו שני ימים:
שהחדש מתכסה בו. שאין
הלבנה נראית

שהחדש מתכסה בו. לרמזיקס כגון שחרית לבני מערב וערבית
לבני מזרח לפי שקטנה היא סמוך לחדושה: **אלא אפי כן קדשו**
החדש בו. וה"ק אל קצעו ישראל את חק החדש יהא משפט להקב"ה:
מלך וליכור. כשהקב"ה דן אלוים מלך נכנס תחילה: **משפט עבדו.**
שלמה קאמר ליה: **דליפוש חרון אף.**
כשזיל עוונת לנור: **מנלן.** ששנת
שמיטה מקודשת מר"ה ואסור צעזרות
הקרקע: **וקדשם שנת החמשים**
מה פ"ל. מיוין שאמר שבע שנתות
שנים והעברת שופר (א) בחדש
השביעי יודע אמי שהיא שנת החמשים:
לא נפטריס לכפיסם. דכתיב תעבירו
שופר והדר וקרלתם לרור: **ולא**
משפטעבדיו. דכתיב וקדשם את שנת
החמשים: **ועטרוסין בראשיתן.** אלס
לה לשום עטרה בראשו להראות שאלה
חפשי: **שנים אספא מקדש.** כשנשת יובל
נכנסה מנה על ז"ל לומר מקודשת
השנה: **ואי אספא מקדש שוס חדש.**
ככ"א ב"ש דלומר לקמן בפרק שני וז'
ז' זין שנראה זומנו זין שלא נראה
זומנו און מקדש אוחו וליקף טעמא
מהכא: **לפי שנאמר וקדשם אפי**
שנת החמשים. דליפין מנייה
שמתקדשת מתחלה: **יכול כך מתקדשם**
כסופא. אחר ראש השנה וממוין
עד יום הכפורים: **ולא חספה.**
אלס משמרין אותה בחוק שנה
שלאחריה: **ששני מוספיין מחול על**
קודש. כדלמרינן לקמן (טו) בשמעינן:
פל יובל היא. מיטענה היא:
ורבנן

ברוקא היא דתניא 'וקדשתם את שנת החמשים שנה מה ת"ל לפי שנאמר
ביוה"כ יכול לא תהא מתקדשת אלא מיוה"כ ואילך ת"ל וקדשתם את שנת
החמשים מלמד שמתקדשת והולכת 'מתחילתה מכאן אמר ר' ישמעאל
בנו של ר' יוחנן בן ברוקא 'מ"ה ע"ד יוה"כ לא היו עבדים נפטרין לבתיהן
ולא משתעבדין לאדוניהם אלא אוכלין ושותין ושמיחין ועמרותיהן בראשיהן
כיון שהגיעו יוה"כ 'תקעו ב"ד בשופר נפטרו עבדים לבתיהן ושדות
חוורות לבעליהן ורבנן "שנים אתה מקדש ואי אתה מקדש חדשים תניא
איך יובל היא מה תלמוד לומר לפי שנאמר וקדשתם את שנת החמשים
יכול כשם שמתקדשת והולכת מתחילתה כך מתקדשת והולכת כסופא ואל
תתמה שהרי מוספיין מחול על קדש תלמוד לומר 'יובל היא שנת
החמשים שנת החמשים אתה מקדש ואי אתה מקדש שנת החמשים ואחת
ורבנן

(א) ולקמן ט"ו ע"ז כ"ג
(ב) ולעיל ז' וקמן ט"ו;
(ג) ומכין מהל' ד' וקדשין
מ"ג (ד) ולעיל ז' כ"ג
קל"ה ז' ולקמן כ"ד.
(ה) ועידין ט"ו.
(ו) ולעיל ז' וקמן כ"ג.
(ז) וע"ז חפ"י ח' כ"ג ט'
ד"ה א"תו (ז) ולעיל ל"ב;
(ח) ושמיטה ט"ו ע"ז כ"ג;
(ט) וע"ז חפ"י ח' כ"ג ט'.
ד"ה א"תו י"א וקמן ט'
ד"ה זכרון ח"י וקמן ט"ז.
(ט) וע"ז כ"א.
הכלים פ"ה
2. ויהיו דברי אלה אשר
התחנתי לפני ה' קריבים
אל ה' אלהינו ומום
ולילה לעשות משפט
עליו ומשפט עמו
ישראל דבר יום ביומו.
מליכס א ה ט'
3. ובשנה השביעית שבת
שבתו יהיה לארץ שבת
ל"ז שרף לא תודע
וכרפך לא תומר:
ויקרא כה ד
4. ארץ אשר ה' אלהיך
דרש אתה תמיד עיני ה'
אלהיך בה מרשית
השנה ועד אחרית
שנתה דברים יא יב
5. החדש הזה לכם
ראש חודשים ראשון הוא
לכם לקדש השנה:
שמות יב ב
6. והעברת שופר
תרועה בחודש השביעי
בשעור חדש שש
הכפורים תעבירו שופר
בכל ארצכם:
ויקרא כה ט
7. וקדשתם את שנת
החמשים שנה וקראתם
דרור בארץ לכל ישיביה
יובל הוא תהיה לכם
ושבתם איש אל אחותו
ואיש אל משפחתו
תשבו: ויקרא כה י'
8. יובל היא שנת
החמשים שנה תהיה
לכם לא תחריצו ולא
תקצרו את ספירתה ולא
תבערו את גזרותיה:
ויקרא כה יא

תורה אור השלם

1. כי חק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב:
הכלים פ"ה
2. ויהיו דברי אלה אשר התחנתי לפני ה' קריבים אל ה' אלהינו ומום ולילה לעשות משפט עליו ומשפט עמו ישראל דבר יום ביומו.
מליכס א ה ט'
3. ובשנה השביעית שבת שבתו יהיה לארץ שבת ל"ז שרף לא תודע וכרפך לא תומר:
ויקרא כה ד
4. ארץ אשר ה' אלהיך דרש אתה תמיד עיני ה' אלהיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנתה דברים יא יב
5. החדש הזה לכם ראש חודשים ראשון הוא לכם לקדש השנה:
שמות יב ב
6. והעברת שופר תרועה בחודש השביעי בשעור חדש שש הכפורים תעבירו שופר בכל ארצכם:
ויקרא כה ט

גליון הש"ס

הר"ה שחודש ובי'.
והי"ד כפ"ח פ"ג.
ימת ז' ע"ז תד"ה אלא למ"ד:
ל"ג יא יא
הר"ה שחודש ובי'.
והי"ד כפ"ח פ"ג.
ימת ז' ע"ז תד"ה אלא למ"ד:
ל"ג יא יא

בכניסתה תהא מתקדשת בראש השנה ויצאתה (נ"א): ובציאתה תהא מושכת והולכת עד יום הכפורים. שכן מוספיין מחול על קודש (נ"א): קודשין. ת"ל יובל היא שנת החמשים שנה תהיה לכם. אין קודשתה אלא עד ראש השנה.